

HAKOM

KLASA: 011-02/22-03/04

URBROJ: 376-04-22-01

Zagreb, 16. prosinca 2022.

-javna objava-

Predmet: Stručno mišljenje o ugovaranju nepromjenjive (fiksne) cijene univerzalne usluge za pismovne pošiljke

S obzirom na to da je u proteklom razdoblju došlo do promjene cijena univerzalne usluge te da je Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) kao zakonom ovlašteno tijelo za nadzor i regulaciju cijena univerzalne usluge zaprimilo upite pojedinih dionika na tržištu poštanskih usluga vezano za mogućnost ugovaranja nepromjenjivih (fiksnih) cijena univerzalne usluge za pismovne pošiljke prilikom sklapanja pisanih ugovora s korisnicima poštanskih usluga, HAKOM sukladno članku 8. stavku 1. točka 13. Zakona o poštanskim uslugama (NN br.144,12, 153/13, 78/15 i 110/19, dalje: ZPU) daje stručno mišljenje.

Prema članku 14. ZPU-a poštanske usluge u RH obuhvaćaju univerzalnu uslugu, zamjenske poštanske usluge i ostale poštanske usluge.

Sukladno odredbama ZPU-a univerzalna usluga predstavlja skup poštanskih usluga određene kakvoće, koje su dostupne po pristupačnoj cijeni svim korisnicima poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske, neovisno o njihovoј zemljopisnoј lokaciji. Člankom 67. ZPU-a utvrđeno je da je HP – Hrvatska pošta d.d. davatelj univerzalne usluge i na temelju ZPU-a ima pravo i obvezu obavljati tu uslugu.

Odredbom članka 45. ZPU-a propisano je da se cijene poštanskih usluga naplaćuju prema cjeniku poštanskih usluga, dok je člankom 46. stavak 1. ZPU-a propisano da „*cijene univerzalne usluge moraju biti: jednake za istovrsne usluge za pismovne pošiljke za sve korisnike poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske, pristupačne, troškovno usmjerene i poticajne za djelotvorno obavljanje univerzalne usluge, nediskriminirajuće i transparentne*“.

Navedenom odredbom kumulativno su propisani uvjeti koje moraju ispunjavati cijene univerzalne usluge, odnosno iste osim što moraju biti pristupačne, troškovno usmjerene i poticajne za djelotvorno obavljanje univerzalne usluge, nediskriminirajuće i transparentne, moraju biti i jednake za istovrsne usluge za pismovne pošiljke za sve korisnike usluga na cijelom području Republike Hrvatske.

Odredbom članka 46. stavak 4. ZPU-a propisano je da, kada davatelj univerzalne usluge, na temelju ugovora iz članka 16. stavka 2. ZPU-a, primjenjuje posebne cijene, mora poštivati načela transparentnosti i nediskriminacije u odnosu na cijene i povezane uvjete. U navedenom slučaju radi se o zamjenskim poštanskim uslugama.

Člankom 16. ZPU-a određeno je da su zamjenske poštanske usluge poštanske usluge iz članka 15. stavka 2. točke 1., 2. i 3. ZPU-a, koje mogu odstupati od uvjeta univerzalne usluge, kao što su obveza dnevne dostave ili obavljanje usluga na cijelom području države, ali se sa stajališta korisnika usluga mogu smatrati uslugama unutar opsega univerzalne usluge, jer su u dostačnoj mjeri zamjenjive s univerzalnom uslugom. Zamjenske poštanske usluge nisu univerzalne usluge i nisu oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Također, navedenim člankom propisano je da, kada davatelj univerzalne usluge sklapa pisani ugovor s korisnicima poštanskih usluga, kao što su konsolidatori i pošiljatelji masovnih pošiljaka, koji šalju veći broj pošiljaka iz univerzalnog područja odstupajući od uvjeta univerzalne usluge, usluge iz navedenog ugovora ne smatraju se univerzalnom uslugom.

HAKOM smatra da davatelj univerzalne usluge mora omogućiti jednaku cijenu za istovrsne usluge za pismovne pošiljke za sve korisnike usluga na cijelom području Republike Hrvatske, bez obzira je li riječ o korisniku koji ima ugovor sklopljen u pisanom obliku ili ne. U smislu navedenog svaki korisnik treba plaćati cijenu univerzalne usluge za pismovne pošiljke navedenu u cjeniku važećem na dan prijama pošiljke.

Ugovaranje nepromjenjive (fiksne) jedinične cijene univerzalne usluge za pismovne pošiljke u pisanim ugovorima s korisnicima poštanskih usluga, na način da ista nije vezana za cijenu iz cjenika važećeg na dan prijama pošiljke, smatra se odstupanjem od uvjeta univerzalne usluge. Naime, u navedenom slučaju radi se o individualnom ugovaranju cijene, koja je, bez obzira na promjenu cijene u cjeniku, ostala ista za korisnika tijekom određenog ugovorenog razdoblja, odnosno za takvog korisnika ne bi vrijedili isti uvjeti koji vrijede za sve korisnike univerzalne usluge u Republici Hrvatskoj.

Zaključno, kada davatelj univerzalne usluge u nabavnom postupku, kao ponuditelj nudi univerzalnu uslugu onda tako ponuđena jedinična cijena za pismovne pošiljke iz opsega univerzalne usluge mora biti naznačena kao promjenjiva cijena. Ako u nabavnom postupku naručitelj ugovara nepromjenjivu cijenu, davatelju univerzalne usluge stoji na raspolaganju model formiranja individualne ponude i cijene prema naručitelju kao korisniku poštanskih usluga, što se više ne može smatrati univerzalnom uslugom.

Slijedom navedenog, u skladu s načelom transparentnosti i nediskriminacije, važno je da svi navedeni uvjeti sklapanja pisanih ugovora s korisnicima univerzalne usluge budu navedeni u cjeniku davatelja univerzalne usluge.

Ovo stručno mišljenje objavit će se na internetskoj stranici HAKOM-a.

RAVNATELJ
mr.sc. Miran Gosta
(elektronički potpisala ovlaštena osoba)

Dostaviti:

1. Objava na internetskim stranicama HAKOM-a
2. U spis

MIRAN GOSTA

HR-39795581455

Elektronički potpisano: 21.12.2022T12:40:20 (UTC:2022-12-21T11:40:20Z)

Provjera: <https://epotpis.rdd.hr/provjera>

Broj zapisa: 6442bcb0-061b-4cda-8487-5725e9e8e866

Vjerodostojnost ovog dokumenta možete provjeriti skeniranjem QR koda. Ako je dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, HAKOM potvrđuje njegovu vjerodostojnost.

